

Tas Latweefchu draugs.

1842. 2 April.

14ta lappa.

J a u n a s s i n n a s.

Is Rihges. Jau pagahjuschâ neddelâ 25tâ Merz fahze Daugawas leddus pee muhsu pilsfehtas kustetees un dohtees leiĵâ. Bet kad uhdens mas ween auge un ir salna johneem atkal usnahze, tad ir taggad Daugawa tē wehl naw skaidra.

Is Londones. Februar=mehnescha eesahkumâ tur peeĵ nammi, kas kohpâ stahweja, us reis eegahsahs ar leelu trohkfni. Tschetrōs nammds eedsihwotaji par laimi, jau dsirdejuschĵ greestus fahkam brakschleht, wehl pee laika weffeli bija isbehguschĵ laukâ, bet tanni peeĵtâ nammâ ne weens pats zilweks no tahs nelaines ko papreekschĵ bija mannĵis, neds dohmajis. Un ak! arri schis nams teem zitteem lihdsâs eegahsahs un tâ, sinnams, notikke, ka dauds zilweku nahze skahde un diwi pa wissam tikke satreekti. Taggad laudis gan sinn runnâht: waldneekem ne bija zeest, ka wehl kas eekschĵ tahdahm wezz=wezzahm mahjahm dsihwotu, kahdas schahs, un labbaki buhtu bijis, tahs pa wissam isahrđiht, ne kâ gaidiht, kamehr tif leela skahde notikke; bet kad paschi namma eedsihwotaji naw nomohdâ pahĵ sawu dsihwibu, ko waldneeki spehĵ, wiss=sinnadami ne buhdami?

Is Sprantschu semmes. Raut jel tok kristigi zilweki labbaki fargatohs, ka sawus mirronus ne tif ahtri paglabba! Tanni pilsfehtâ tur, ko nosauĵ Pau, preekschĵ pahri neddelahm notikke, ka wezzaki sawu mirruschu behrnu jau bija eetinnuschĵ autōs un eelikkuschĵ sahrkâ, kad tas us reis fahze raudahĵ, skaidri parahdidams, ka ne essoht wis nomirris, bet dsihws. Gauschi preezajahs wezzaki pahĵ sawu atdsihwojuschu behrnu un steidsahs winna wahrdu atkal no kappâ rukka list israkstihĵ, fur jau bija eerakstihĵs.

Pagana firōs un kristiga tizziba.

Wezzōs laikōs waldĵija Fehnienschĵ Alfabs, tas bija tauns un zeenĵija paganu tizzibu; bet winna seewa, ta Fehnineene Isabele, wehl niknaka bij. Un tas Fehnienschĵ sewim ustaĵĵija leelu pilli, fur pats labprahĵ mahjoja. Tur winschĵ preezajahs, sawus dahrsus un wiĵna=kalnus wissapfahĵre apflattidamees. Bet turpat klahĵ arri bija nabbaga wiĵra, Nahbata, wiĵna=kalnus un dahrsōs. Tas tam Fehninam reebe; un winschĵ eedohmaja, Nahbata masu dahrsĵau peenemt klahĵ

pee saweem leeleem wiĥna=falneem. "Zif tu gribbi par tawu wiĥna=dahrsu?"
 tà wiĥsch Nahbatam runnaja: "Es tewim aismakfaſchu ar naudu, jeb arri zittu
 wiĥna=falnu doĥſchu." Bet Nahbats atbildeja: "Lai Deews manni paſarga, ka
 es ſawa teĥwa un teĥwa=teĥwa mantu buĥtu isdewis." — Tad Akabs palikke
 noſkummis, un ſtaĥſtija Nahbata wahrduſ ſawai ſehnineenei Iſabelet. Iſabele
 ſazzija: "Ne behdajees; gan es tewim dabbuschu Nahbata wiĥna=falnu." Un
 ta rakſtija graĥmatas Akaba wahrda un aiſſehgeleja taĥs ar winna gredſeni, un
 ſuĥtija taĥs graĥmatas pee teem wezzajeem un teefueſcheem. Bet tur tà bija
 rakſtiĥts: "Dabbujeet kaĥduſ diwi netikluſ wiĥruſ, kaſ prett Nahbatu leezibu
 doĥd, un ſakka: wiĥſch Deewu un to ſehninu ſaimojis; un tad iſweddeet win-
 nu preekſch pilſſeĥtas aĥrà un nomeĥtajeet winnu ar afmineem, ka taſ nomirſt."
 — Tee wezzajee darrija, kà Iſabele bij rakſtijuſi, un likke tai ſazzijt: Nahbats
 irr ar afmineem nomeĥtaĥts. Tad ſazzija Iſabele uſ Akabu: "Nemm nu to
 wiĥna=dahrsu; jo Nahbats irr nomirris." Un Akabs palikke preezigs un neh-
 me to wiĥna=dahrsu pee ſaweem wiĥna=falneem klaĥt.

Tà darrija pagana firds=praĥts. To juĥs ar daudſ wahrdeem warreet laſ-
 ſiĥt ſweĥtòſ rakſtòſ pirmà ſehninu=graĥmatà zimà nodakà, un oĥtrà ſehninu=
 graĥmatà gra nodakà. — Klauſetees nu, kà kriſtigſ ſehniſch peĥz ſawas tizzi-
 baſ darrija.

Pruĥſchòſ waldija ſehniſch, ar wahrdu Fridriks, preekſch kaĥdeem ſeſch-
 deſmit gaddeem. Taſ bija leels un augſti goĥdaĥts. Waſſarà wiĥſch no ſa-
 was leelas pilſſeĥtas Berlines labpraĥt iſgahje uſ ſemmemu dſiĥwoĥt, jo waſ-
 ſarà uſ ſemmemu jaukaka dſiĥwe, ne kà pilſſeĥtâ. Tad labpraĥt nogahje Pots-
 damas pilſſeĥtâ, iſſeĥtras juĥdſes ne Berlines. Tur winnam bij branga pilſ
 un leeli dahrſt. Maſa uppite ne taĥt no paſchaſ ſehnina pilſ teĥk ſtarp kalni-
 neem un zaur ſehnina dahrſeem. Tur ar ſaweem leeleem kungeem labpraĥt ſta-
 gaja un peemetteĥs weenâ oĥtrâ dahrſa=nammâ. Bet paſchâ widdit, ne taĥt no
 paſchaſ pilſ winnam bij nahburgſ, kaſ winnam daudſ ruhpes darrija; proĥti
 melderis eekſch uĥdens=dſirnawam. Kad ſehniſch nakri gulleja, jeb deenâ ſa-
 wâſ dſikkâſ doĥmâſ ſeĥdeja, — à re! melderis palaide dſirnawas, un ſehniſch
 iſtruhzees nolahdeja taĥdu troĥkſni. Bet ko darriĥt? — wiĥſch aizinaja ſawu
 nahburgu un ſazzija: "Klauſees, paĥrdohd' man ſawas dſirnawas, es tewim
 makfaſchu, zif tu praſſi." Bet nahburgſ atbildeja: "Ne nemmeet par launu,
 augſtaſ ſehniſch, es taĥs dſirnawas ne warru paĥrdohd; tur manſ teĥwa=teĥwſ
 dſimmis un audſis, tur monſ teĥwſ dſiĥwojis un mirris, tur es ar Deewa pa-
 liĥgu arri zerreju ſawu muĥſchu pabeigt un ſawu teĥwa=manu ſaweem behrneem
 weſſelu atſtaĥt. — Taĥda meldeam tizziba. Zits ſehniſch, warr buĥt, ſawu tiz-
 zibu buĥtu proĥwejis un laikam kaĥdu zauruminu atraddis, kur wiĥſch warreja
 weſſels zauri iſliĥſt. Bet ne tà Fridriks, Pruĥſchu ſehniſch. Wiſch peemin-
 neja ſawa Peſtitaja wahrduſ: "Ne ſohdeet, tad juĥs ne tapſeet ſohditi," un pa-
 mette ſawu nahburgu meerâ. Melders maſſe, kad gribbedams, ſehniſch dſiĥwo-
 ja ſawâ pilli, kaut arri daſch' brihd' traueĥts no dſirnawas troĥkſni. Melders
 nomirre, — un ſehniſch arri aiſgahjis pee Deewa, un laikam Deewa preekſchâ
 zaur Kriſtuſ ſeĥeſtaſtibu abbeem buĥs meers. — Aiſpeĥrnajâ gaddâ meldera

Zif pateizigi irr Nehgeri!

Kahds missionars Verbitsch pilssehrâ palikke ar drudsi wahjsch, un ta mihta Nehgeru draudsite, fo tas ap sewi bij sapulzinajis no nabbageem wehrgeem, ta luhdse Deewu par sawu mihtu dwehseleu gannu ar tahdu paschu karstu luhgfschannu, kâ ta pirma kristiga draudse Jerusalemê luhdse par Pehteri, lai tas taptu no nahwes isglahbes. (Apust. darb. 12, 5.) Zaur Deewa schehlastibu tas missionars palikke weffels. Par to nu draudse apnehmehs tam Kungam atnest pateikschannas=uppuri, ka winnas mihtais gans bij weffels palizzis, un tai deenâ, kad missionars pirmo reis basnizâ nahze, tee uppurus lifke preeksch durwim pehz nandas salikschannas. Mums par to tapat buhs ja=brihnojahs, ka tam missionaram, kas par to mums sinu dohd, ka tee preeksch jaunus basnizus usbuhweschanas irr salikkschichi tai deenâ 1500 dahlderu, un tee bij nabbagi Nehgeru wehrgi, kas wehl ne ilgi bij atlaisti par brihweem, kas tik leelas dahwanas salikke! Behrni, gaddu wezzi, un wezzi laudis ar firmahm galwahn, wiffi steidsehs klast, ne ween ar wahrdeem, bet ar darbeem to parahdiht, zil dahrga teem Deewa wahdu Aud-dinaschana, zil mihtligas teem tahs kahjas to, kas meeru Aud-dina un zil tohti tee sawu pateizibas kohlschichanu turreja. Weens wihrs tai pulkâ sawu dahwanu eemesdams kleelese: "Es juhs, mihtajs mahjitajs, wairak turru wehrtes, ne kâ 15 dahlderu, un schê tee irr!" — Zitti atkal kleelese: "To pehdigu kappeitku mehs Deewam nodohsim, pateikdami, par muhsu dwehseleu gannu!"

Mums, draugi mihtli, kaut kahdi buhdami, kas mehs jau senn Deewa=wahrduspehku sajuttuschi, mums gan scho stahstinu lassohet, Pestitaja wahrdi buhs ja issauz: Woi ne irr desmits tappuschi schlichsti? Bet kur irr tee dewini? — Un tas bij weens Samariteris jeb weens Nehgeris. (Luhk. 17, 15—17.)

P. — p —

Asia.

Peekta siina.

(Tahs ihfas sinas par muhsu pasauli jeb semmi 58tais gabbals.)

Leddus=juhrâ, pee Sibirias, kahdas fallas. Us schahm zittu ne fo ne kad reds, kâ tik leddu un sneegu, un zits ne kas tur dsihwo, kâ tik lahtschi, lapfas un zitti swehri. Zilweku tur naw. Leels brihnums tas irr, ka schê un arri weetahm Sibiria paschâ, Leddus=juhras mallâ, kur ne fihls kohzinsch aug, par almineem palikkuschi lausti leeli kohli, un kauli no elepanteem, tohti leeleem lohpeem, kas tik ween karstâs semmês dsihwo, un no zitteem tohti leeleem raddijumeem, kas taggad ne pa wissam wairs pasaulê naw, leelds blahkôs, kâ krauti zits us zitta semmê ap-pakfch sneega gull. — Leelâ Djeanâ, pee Sibirias, irr fallas seemeli, kurras Aleutu, un deenas=widdus pussê, kurras Kurilu=fallas sauz. Aleutu=fallas irr zittas ar kahdeem zilwekeem un zittas bes zilwekeem. Ne kahdi kohli schê aug, bet tik weetahm kruhmi. Gais tohti aulsts un nemihligs. Labbiba, itt kâ jau arri wissu=leelakâ Sibirias dakâ, schê ne aug; bet kad kartuppelus semmê leel, tad tee gan isdohdahs. Siwis juhrâ schê baggatigi, un daschadi juh-

P a t w e e f c h u d r a u g a

pee № 13 un 14.

26 März un 2 April 1842.

Rà ar Kristus draudsi irr gahjis no pascha eefahkuma.

(Subto Patw. drauga pawaddoni pee No. 6 un 7.)

Sesta nobalka.

Tas kambar-junkurs no Mohru-semmes.

La Kunga eugelis us Wislippu fazzija: Zellees un eij us deenas widdus puffi, pa to zellu, kas no Jerusalemes us Gazu eet. Wiusch zehlees nogahje. Un redsi: Mohrawihrus, kambar-junkurs un Kandazes, Mohru-semmes kehnikenes, leelskungs, kas par wissahm winnas mantahm sinnahneeks bija, tas us Jerusalemi bij nahjis, Deewu peeluhgt, un atpakkat us zellu dohdamees, fawds rattos sehdeja un Esaijasa ta praweescha grahmatu lassija. Bet tas Gars us Wislippu fazzija: Eij klahrt un peekerrees scheem ratteem. Wislips peetezjeja, un, dsirdejis, ka wiusch Esaijasu praweeti lassija, wiusch fazzija: Woi tu arr' prohti, ko lassij? Tas atbildeja: Rà es to warru, kad ne weens manni wis ne mahza? Un wiusch Wislippu luhdse, lai uskahptu un pee winnu pasehstohs. Bet ta rakstuweeta, ko lassija, bija schi: »Wiusch irr itt ka awes, pee kauschanu westa, un itt ka jehrs irr besbalsigs preeksch sawa zirpeja, tapatt wiusch fawu mutti ne ardarra.« (Es. 53, 7. 8). Kambar-junkurs nu Wislippu jautaja: Es tewi luhdsu, par ko praweets to issakka? Woi par fewi paschu, woi par kahdu zittu? Tad Wislips fawu mutti ardarrija, un, eefahkdams no scha raksta, winnam preezas-wahrdus par Jesu pasluddinaja. Un kad tee pa zellu gahje, tad tee pee kahdu uhdeni nahje. Le kambar-junkurs fazzija: Redsi! sche uhdens! Kas mannim leegs, tikt kristitam? Bet Wislips fazzija: Ja tu no wiffas firds tizzi, tad wallas irr gan. Schis atbildebams, fazzija: Es tizzu, ka Jesus Kristus irr Deewa Dehls. Nu wiusch pawehleja, rattus peeturrecht, un abbi diwi nokahps uhdeni, tik labb' Wislips, ka kambar-junkurs, un Wislips winnu kristija. Bet kad tee no uhdens bij iskahpuschi, tad Deewa Gars Wislippu aisgrahbe, un kambar-junkurs winnu wairs ne redseja, bet lihgsmodamees fawu zellu gahje. Bet Wislips atraddahs Urdoda, un wiffas pilssehtas pahrsstaigadams, wiusch preezas-wahrdus pasluddinaja, kamehr us Kesariu nahje.

Septita nobalka.

Pahwita apustuta atgreeschana.

Bet Sauls schwahje wehl, draudedams un kaudams prett ta Kunga mahzekteem, un, eedams pee augstu preesteri, wiusch no ta luhdse grahmatas us Damasku, us basnijahm, lai, ja kahdus no schihs tizzibas atrastu, tik labb' wihrus, ka seewas, wiusch tohs safeetus westu us Jerusalemi. Un winnam eijohht, norikkahs, ka, tuwu pee Damaskus, gaischums no debbes peepeschi winnu apspihdeja. Wiusch semme kristdams, balsi dsirdeja, us winnu ta fakkoht: Saul, Saul, ko tu manni waija? Wiusch fazzija: Kungs! kas tu effi? Tas Kungs fazzija: Es esmu Jesus, ko tu waija. Tew gruht nahkfees, prett dsennuli spahrdiht. Un tas fazzija, trihjedams un istruhzees: Kungs, ko tu gribbi, ko man buhs darvigt? Tas Kungs us to fazzija: Zellees un eeciij pilssehtâ, tur tew tiks fazzihst, ko tew

buchs darriht. Bet tee wihri, kas winnam par zetta/beedreem bija, stahweja istrubkufchees, balfi gan dūrdēdami, bet ne weenu ne redsedami. Sauls no semmes zehlahs, un fawas azzis pajeldams, ne weenu ne redseja. Tad tee winnu pee rohkas nembami, eewedde Damaskū; un wīnsch treijās deenās ne warreja redseht, un ne ehde, ne dsehre.

Bet Damaskū mahzeklis bija, wahrda Ananias. Us to tas Kungs zaur parahdischanu fazzija: Anania! Tas fazzija: Raugi, schē es esmu, Kungs. Tas Kungs us to fazzija: »Zeltees un eij us to eelu, kas tohp faukta: ta taina; un melle Zuhdafa nammā Saulu, ar wahrdu Darferu, jo redh: tas Deewu peeluhds; un tas zaur parahdischanu irr redsejis wihru, wahrda Ananias, ceeljoht, un tam rohku usleekoht, lai atkal paleek redsigs. Bet Ananias atbildeja: Kungs, es no daudseem esmu dūrdejis par scho wihru, zik taunuma tas taweem swehteen Jerusalemē irr darrijis. Un scheitan tam warra irr no augsteem preefteeem, wissus faistih, kas rawu wahrdu peesauz. Tas Kungs us to fazzija: Eij, jo schis man irr isredsehts rihks, mannu wahrdu nest preeksch paganeem un lehnireem un Israelta behneem. Un Ananias nogahje, nahje tanni nammā un tam rohkas uslikke, faze jidams: Saul, brahli, tas Kungs manni fuhrijis, lai tu atkal paleeji redsigs un ar swehtu Garru peepildih. Un tuhdat tas no winna azzim nokritte kā swihri, wīnsch palikke azzu mirkli redsigs, uszehlahs, tikke kristih, un, barribu nehmis, atspirdsinajahs. Tas no tikke woi 3btā woi 3btā gaddā pehz Kristus peedsimschanas. (Luhko Gal. 1, 12—17.)

Bet Sauls daschu deenu pee teem mahzekteem Damaskū bija. Wīnsch tuhlicht basni jās mahzija par Kristu, ka tas pats effoht Deewa Dehls. Bet wissi istrubkabs, fazzidami: Woi schis nau, tas, kas Jerusalemē pohstija tohs, kas scho wahrdu peesauze? Woi wīnsch arr tapehz nau schurp nahjis, ka tohs westu faistitu pee augsteem preefteeem. Bet Sauls palikke jo deenas jo stipraks un parahdija mahzidams, ka schis irr tas Kristus. Kad dauds deenas bij pagahjuschas, tad Zuhdu laudis farunnajahs, winnu nokaut. Bet winnu padohms Saulam palikke sinnams, un tee tohs wahrus fargaja, tik labb'deenā kā nakri, lai tee winnu nokautu. Tad tee mahzekti winnu nehme nakri un kahdal kurwi par muhri nolaide semmē. No Antiokias Pahwils us Abrahias semmi gahje un, tur 3 gaddus palizzis, pirnu reisi, pehz ka bij atgreests, nahje Jerusalemē. (Luhko Gal. grahm. 1, 17. 18.) Us Jerusalemē nahjis, teem mahzekteem mekleja peekertees; bet wissi no winna bihjahs, ne rizzedami, ka wīnsch mahzeklis. Bet Barnabas winnu nehme un pee apustuteem wedde, isreikdams, ka wīnsch us zetta to Kungu effoht redsejis, ka tas Kungs ar winnu effoht runnais un ka wīnsch Damaskū Jesus wahrda drohschi effoht mahzjis. Un wīnsch ar teem bija Jerusalemē, eecedams un iseedams, un drohschi fluddinadams eeksch ta Runga Jesus wahrda. Wīnsch arri apjautajahs ar teem Greekereem (prohti: rahdeem Zuhdeem, kas, Mas'Ahia dshwojusch. Greekeru walloda runnaja), bet tee gluhneja winnu nokaut. Tee brahli, to nomannidami, winnu pawaddija us Kesariu un isfuhrija lihds Darsum.

Tad nu rahm draudschm par wissu Zuhdeju, Galileju un Samariu bija meers; tahs peesauze, un staigaja eeksch ta Runga bihjafchanas un wairojahs eeksch swehta Garra eepreejinaschanas.

Asiota nobalka.

Pehteris preezas mahzibu pasluddina Liddā un Zoppē.

Eneas. Tabita.

Tas notikkahs, Pehteram wissur pahristoigajoh, ka tas arri nonahje pee teem swehteen, kas Liddā dshwoja. Tur wīnsch atradde zilwerku, wahrda Eneas, kas, astonus gaddus

uf gultas gullejis, bija melnenu-sebrdšigs. Pehteris uf to fazzija: Eneā, lai Jēsus, tas Kristus, temi weffelu darra! Zekkes un taifi pats sewim gultu. Un tas tuhda lin zehlahs. To wiffi redseja, kas libdā un Garonā dūhwoja un atgreesahs pee to Rungu.

Bet Joppē kahda mahzelle bija, ar wahedu Tabita, tas irr tulkahs: Stiena; schi bija pilna labbu darbu un nabhagu-dahwanu, ko isdallija. Tas notikkahs tannis deenas, ka winna neweffela bijusi, nomiere; un tee, to nemasgajufchi, augstā istabā notikke. Kad nu libda tuwu irr pee Joppes, tad mahzelli, dūrdedami, ka Pehteris tur effoht, divi wihrus pee to fuhstija, luhgdami, lai ne kawetohs, pee teem uoeret. Pehteris zehlehs, un gabje ar teem libds. Kad wunsch bij amahjis, tad tee winnu uswedde augstā istabā. Te wiffas atrahtnes pee tahs stahweja, raudadamas un tohs swahrkus un drebhes rabdidamas, ko Scirna, pee teem buhdama, bija taishjuf. Pehteris, wiffus isdūnnis, zellohs mettahs un Deewu pecluhdse, un, pee mirronu atgreesdamees, fazzija: Tabita, zekkes augscham. Un to sawas azzis atwehre un, Pehteri redsejufi, atfehdahs. Wunsch tai rohku dewe, to pazehle, swehrtus un atrahtnes aizinaja un teem winnu dūhwu preefshā wedde. Tas palikke sinnaus par wiffu Joppi, un dauds uf to Rungu tizzeja. Un tas notikkahs, ka Wunsch dauds deenas Joppē palikke, pee ahdminna, kam Sihmanis bij wahedā.

Dewita nobatta.

Pirma draudse, no paganeem atgreesta, Kesariā. Karneels.

Kesariā wihrs bija, Karneels wahedā, Keemeru kaptaine, deewazeenicais un deewabihjigs ar wiffu farwu nammu, laudin dauds nabhagu-dahwanas dohdams un Deewu allaschis pecluhgdams. Schis ap dewitu deenas-stundu (pulkstena trijds) zaur parahdischanu redseja Deewa engeli pee winnu eemahkam, kas uf winnu fazzija: Karneel! Wunsch, to redsedams, pahrbihjahs un fazzija: Kas tas irr, Rungs? Tas uf winnu fazzija: Tawas pecluhgshanas un nabhagu-dahwanas irr uskaphuschas par peeminuschau Deewa preefshā. Un nu nofuhri wihrus uf Joppi, un atazina Sihmani, ar pawahedu Pehteri. Schis peemahjo pee kahda ahdminna Sihmana, kam nams irr juhmallā; Wunsch tew fazzihis, kas tewim jadarra. Kad tas engelis, kas ar Karneclu runnaja, bij nogahjis, tad schis aizinaja divus no saweem kalpeem, un deewabihjigu kara-wihru, un wiffas leetas stahstijis, tohs aissuhstija uf Joppi. Ohtrā deenā, kad tee pahchi uf zella bija un pilsfehrai tuwu klah nahze, Pehteris uskaphje uf juntu, Deewu pecluhgt ap festu stundu (pulkstena diwipadesmitōs). Issalzis buhdams, Wunsch ko grebbeja haudiht, un pa tam, ka tee sataisija, prahā tikke aishgrahhts. Wunsch redseja, ka debbes bij atwehreta un ka kahds trauks uf winnu nolaidahs, itt ka leels palags, ischetros stuhros faistihis un semmē nolaihts; kurrā bija wiffadi ischetru fahjigi semmes lohpi, swehri, tahri un putni, kas appaksch debbes. Un baltis uf to notikke: Zekkes, Pehteri, nokaw un ehd. Bet Pehteris fazzija: Ne mas! Rungs! To es ne kad ne kaut ko ne esmu ehdis, kas aisseegts jed neschkihsts. Ohtru reisi baltis uf winnu ktue: Ko Deews irr schkihstijis, to tew ne buhs par aisseegtu turreht. Tas notikke trihs reises, un tas trauks atkal tikke uzeltis debbesis.

Kad Pehteris sawā prahā schaubijahs, kas schi tahda parahdischana effoht, ko bij redsejis, tad Karneela wihri, Sihmana nammu iswaizajufchi, pee wahrteem stahweja, eeprat sidami, woi Sihmanis, ar pawahedu Pehteris, tur mahsojohht. Un tas Gars uf Pehteri fazzija: Redji, trihs wihri temi mekle; bet zekkes, nokahpi un eij ar teem, ne schaubidamees, jo es tohs esmu fuhstijis. Tad Pehteris pee teem wihreem, ko Karneels pee winnu

bij subtijs, nokahpe, fazzidams: redsi, es tas esnu, ko juhs mellejee, kadest juhs sche effat. Tee winnam to isteize. Tad winsch, tohs eezijnajis, fawâ nammâ usnehme. Ohtrâ deenâ winsch ar teem isgahje, un zitti no teem brakteem, kas no Zoppes bija, gahje lihds. Tee ohtrâ deenâ us Kesariu nahje, un Karneels, fawus raddineekus un labbakus draugus fasaugis, winnus gaidija. Un tas notikkahs, Pehteram eezijoht, ka Karneels tam pretti gahje un pee winna kahjahm mesdamees, to peeluhdse. Bet Pehteris to pazehle, fazzidams: Zeltees, es arri esnu zilweks. Un ar to farunnajis, winsch gahje eekschâ, atradde dauds kohpâ sanahkuschus, un fazzija: Juhs sinnat, ka Zuhdu-wihram ne peeklahjahs nahkt pee kahdu sweeschineeku; bet Deews mannim irr rahdijis, ka man ne buhs ne weenu zilweku par neschlihtu nosaukt. Tapehz es arri, aizinahts, bes pretti-runnafchanas esnu nahjis un nu juhs waigaju: Kadest juhs manni effat aizinajuschi? Nu Karneels wissu isstahstija, kas bija notizzis un fazzija: Taggad meh's wissi klast effam Deewa preekschâ, wissu dsirdeht, kas rewim no Deewa irr pawehlehts. Bet Pehteris, fawu mutti atdarrijis, fazzija: Nu es teescham fajuhtu, ka Deews us zilweka ahriku gihmi wis ne luhko. Bet no wisseem laudim, kas winnu bihstahs un taifnibu darra, tas winnam irr peenemmigs. Juhs sinnat par to leetu, kas wissâ Zuhdu-semmê notikkusi, un eefahkusi no Galilejas, pehz tahs kristibas, ko Zahnis irr pasluddinajis; ka Deews ar swehtu Garru un spehku irr swaidijis to paschu Jesu no Nazaretes, kas irr apkahrt gahjis, labdaridams un dseedinadams wissus, no wella us warretus; jo Deews bija ar to. Un meh's effam leezineeki no wissa, ko winsch irr darrijis, tik labb' eeksch Zuhdu-teefas, ka arri Jerusalemê. To paschu tee irr nokahwuschî, to pee kahrdami pee kohku. Scho Deews irr usmohdinajis treschâ deenâ, un winnu lizzis parahditees, ne wisseem laudim, bet teem papreeksch no Deewa eezelteem leezineekeem, mums, kas meh's ar winnu effam ehdufchi un dsehrufchi, pehz tam, kad winsch no mirroneem irr augfchamzehlees. Un winsch mums irr pawehlejis, laudim pasluddinaht un apleezinaht, ka winsch no Deewa irr eestahdih'ts par sohgi to dsihwu un mirruschu. Schim wissi praweeschi leezibu dohd, ka zaur winna wahrdu ikweens, kas us winnu tizz, grehku, peedohtschan nu dabbu.

Pehteram schohs wahr'dus wehl runnajoht, swehts Gars kritte us wisseem, kas tohs wahr'dus dsirdeja. Un tee tizzigi no apgraisfchanas, kas ar Pehteri bij nahkuschî lihds, iskrubkahs, ka swehta Garra dahwana arridsan us paganeem tikke isleeta.

Desmita nobatta.

Virma kristicu zilweku draudse Antiokiâ.

Tee, kas bij' isklichduschî to behdu deht, kas par Steppinu bij' nahkuschas, gahje apkahrt lihds Weniklai, Kiprai un Antiokiai, ne weenam tohs wahr'dus ne sluddinadami, ka Zuhdu-laudim ween. Winnu starpâ Kipru-wihri un Kireneri bija, kas Antiokiâ nahkuschî, us Greakereem runnaja, tohs preezas-wahr'dus par to Kungu Jesu mahzidami. Un ta Kunga rohka ar teem bija, un leels pulks tizzeja un atgreesahs pee to Kungu. Bet schi flawa par winneem tikke dsirdeta no tahs draudses, kas Jerusalemê bija, un ta Barnabasu subtijs, lai pahrstaiqa semmi lihds Antiokiai. Schis tur atnahjis un Deewa schehlastibu redsesis, preezajahs, wissus pamahzidams, lai no firds apnemtohs, pee ta Kunga palikt. To winsch bija labs wihrs un swehta Garra un tizzibas pilns. Un leels tauschu pulks tam Kungam tikke peelikts. Bet Barnabas isgahje us Tarsu, Saulu melleht, un to atraddis, winsch to wedde us Antiokiu. Tê winni zauru gaddu pee tahs draudses palikke, leelu tauschu pulku mahzidami; tad wispirmak mahzekli Antiokiâ tikke nosaukti par kristiteem laudim.

Tannis beenâs zitti praweefchi no Jerusalemes us Antiokiu nahze. Weens no teem, wahrda Ahgabus, zehlahs un pasluddinaja zaur to Garru, ka leels badda-laiks par wiffu pasauli nahkschoht; kas arri irr notizzis appaksch Klaudius keisera. Schis bija zettortais Reemeru keiseris, kas walbija starp 41 un 54 pehz Kristus peeds. Bet mahzefli apnehmahs, ikweens zil spehdams, ko labbu par palihgu suhtigt teem brahleem, kas Zuhdu-semme dsihwoja. To tee arri darrija un wezzajeem to suhtija zaur Barnabasa un Saula rohku. Schi bija ohtra reise, ka Pahwils apustuls Jerusaleme nahze, ap 44tu gaddu pehz Kr. peeds.

Weenpadsmita nodatta.

Erodus Agrippa kristitus zilwekus waija.

Ap to paschu laiku Erodus kehniusch rohkas peelikke pee zitteem no tahs draudses, teem taunu darridams. Winsch Zehkabu, Zahua brahli, ar sohbinu nokahwe. Un redsedams, ka tas Zuhdu-taudim patikke, winsch arri wehl Pehteri fagrahbe un zeetuma likke. Bet draudse par winnu bes mitteschanas Deewu luhdse. Kad nu Erodus to gribbeja preekscha weft, tanni pascha nakti Pehteris gulleja starp diwi karrawihreem, ar diwi schkehdehm faistights, un tee fargi preeksch durwim zeetumu fargaja. Un redsi, ta Kunga engelis peestahjahs, un gaischums spihdeja tanni ehka; winsch Pehteri fitte pee sahneem, un to usmohdinaja, fazzidams: Zellees drihs! Un tahs schkehdes kritte no winna kahjahm. Tas engelis us to fazzija: Apjohsees, apausi sawas pastalas un nahz man pakkat. Nu tee, zaur pirmu un ohtru wakti gahjuschi, pee dselsu wahrteem nahze, kas us pilsfektu wedd; schee paschi teem atdarrjahs, un kad tee weenas celas garrumu bij gahjuschi, tad engelis ruhdat no ta atstahjahs. Un Pehteris, atjehdsees, fazzija: Taggad es teescham sinnu, ka tas Kungs sawu engeli irr suhtijis un man no Erodus rohkas ispestijis. Apdohmadamees tas nahze pee Marias, Zahua Markus mahtes nammu, kur dauds bij sapulzejuschees, Deewu peeluhgt. Kad Pehteris pee wahrtn-durwim klaudsinaja, tad kalpone, ar wahrdu Rohde, preekscha nahze, klausitees. Schi, Pehtera balsi nomannidama, wahrtnus no preeka wis ne atdarrija, bet eetezzedama pasluddinaja, Pehteris stahwoht preeksch wahrteem. Bet tee us winnu fazzija: »Tu effi trakka.« Winna us to pastahweja, ka ta effoht. Bet tee atbildeja: »Tas irr winna engelis.« Bet Pehteris jo wairak klaudsinaja, un tee, atdarrijusch, to redseja un istruhkajs. Pehteris ar rohku mette, lai kluffu zeesch un teem teize, ka tas Kungs winnu bij isweddis no zeetuma, fazzidams: Pasakkait to Zehkabam un teem brahleem. Un winsch isgahjis, nogahje zittâ weetâ.

Ne ilgi pehz tam ta Kunga engelis Erodu fitte, tapehz ka winsch Deewam gohdu ne dewe. Winsch no tahrpeem tikke apeshs, un nomirre. Tas notikke 44ta gadda pehz Kr. Schis besdeewigs kehniusch kahdus gaddus 3 lihds ischetreem par wiffu Zuhdu-semmi walbija. Pehz winna nomirshanas Reemeru-keiseri par wiffu semmi zehle semmes sohkus, kam par wiffahm leetahm bij jasinn un keisera weetâ jawalda. — Bet Deewa wahrdi auge un wairojahs.

Divipadsmita nodatta.

Pirmais zeisch, pa kurren Pahwils apustulis paganus mekleja atgreesst, dohdamees us Kipras fallu un Mas. Ahsiu.

Kad Barnabas un Sauls Antiokijs draudses nabbagu-dahwanas Jerusaleme bij aifneffusch, un wiffu isdarrijusch, tad atkal atgreesahs us Antiokiu. Schinni draudse praweefchi un mahzitaji bija. Kad tee tam Kungam kalpoja un gaweja, tad fwehts Bars

fazzija: »Nofchfireet man Barnabafu un Saulu pee to darbu, uf fo es tohs esnu aizina-
jis.« Tad tee gaweja un Deemu peeluhdfe, un rohkas teem usliffufchi, tohs atlaide.

Tad nu schee nonahze uf Seleukiu un no teijenes pahrzehlafs uf Kipru. Sallu pah-
ftaigajufchus lihds Pavus pilsfehrtai, Sergius Pahwils, semmes fohgis, tohs ataizinaja,
gaufchi wehledamees, Deewa wahrdus dŕirdeht. Te winneem wiltigs praweets, Juhdu
zilweks, wahrda Barjesus, pretti stahweja, semmes fohgi no tizzibas mekledams nowehrft.
Bet Sauls (fo arri fauz par Pahwilu), swehta Garra pilns un winnu usftattidams, fazzija:
»Alk tu wella behrens, wiffas wiltibas un wiffas blehdibas pilns, tu wiffas taifnibas eenaid-
neeks, woi tu ne mittefees, ta Kunga ihstenus zellus pahrwehrft? Un nu redsi, ta Kunga
rohka irr prett tewi, un tu uf kahdu laiku buhfi akl.« Tuhdat krehfla un tumfiba winnam
usfritte, un winsch gahje apkahrt, rohku waddonus mekledams. Tad semmes fohgis, re-
dsedams, kas bij notizzis, tizzeja un isbrishnjahs par ta Kunga mahzibu.

No Pahwus Pahwils lihds ar teem, kas ar winnu bija, nahze uf Pergu, Pammillias
semmes pilsfehrtu. No Pergus pahrstagadami tee nahze uf Antiokiu, Pitidias semmes
pilsfehrtu, un kahda swehtku-deena basnijä eegahjufchi, pafehdahs. Pehz bauflibas un pra-
weefchu nolaffifchanas basnijas-wirfneeki uf winneem fazzija: Ja jums kahdi pamahzifcha-
nas wahrbi uf laudim, tad fakkait. Tad Pahwils, zehlees un ar rohku mettis, fazzija:
»Juhš Israëliteru-wihri, un juhš deewabihjigi, klaufaitees: Jums tee pestifchanas wahrbi
irr fubtiti, fa Pestitais no Dahwida dŕimmuma irr peedŕimmis. Un tee, kas Jerusalemē
dŕihwo, un winnu wirfneeki, scho pafchu ne pafhdami, ne arr' praweefchu balsis wehra
lkdami, to irr nokahwufchi. Bet Deews winnu irr usmohdinajis no mirroneem. Das pats
dauds deenäs irr parahdijees teem, kas lihds ar winnu bij nahkufchi no Galilejas uf Jeru-
salemi, kas winna leezineeki irr pee teem laudim. Tad nu lai jums irr sinams, wihri,
brahfi, fa zaur to pafchu grehku-peedohschana jums tohp pafstuddinata; ikkuefch, kas tizz,
zaur scho tohp taifnohts.«

Kad Juhdu laudis no basnijas bij isgahjufchi, tad pagani luhdfe, lai winneem arri
fchohs wahrdus pafstuddinatu. Tohs dŕirdejufchi tee preezajahs, un ta Kunga wahrdus fla-
weja. Schee wahrbi ispaudahs par wiffu to teefu. Bet Juhdu laudis wajafchanu zehle
prett Pahwilu un Barnabafu un tohs isdŕinne no winnu rohbescheem. Bet tee pifschus
nokrattija no fawahm kahjahm un nahze uf Ikoniu. Un mahzeki tikke peepilditi ar preeku
un swehtu Garru.

Zrihs padfmita nodatta.

Pahwils Lifftras un Derbes pilsfehrtas.

Das notikkahs Ikonia, teem Juhdu basnijä faeijohht un ta runnajohht, fa no Juhdu un
Greekeru laudim leela draudse tizzeja. Bet tee netizzigi Juhdi paganu dwehfeles pafstub-
binaja un eekaitinaja prett brahsteem. Kad nu tur dumpis zehlahs no paganeem un Juh-
deem ar winnu wirfneekem, kas winnus gribbeja neewahht, tad winni, to nomannidami,
uf Lifftru un Derbi, Likaonias pilsfehrtahm, un tahm apkahrt buhdamahm weetahm behdfe,
preezas wahrdus tur pafstuddinadami. Un kahds wihrs bija Lifftra, uf kahjahm nespehzigis
un tiffs no mahtes meefahm buhdams, kas wehl ne kad ne bij ftaigajis. Schis Pahwilu
dŕirdeja runnajohht. Das, uf winnu luhkodams un nomannidams, fa winsch tizzetu, fa win-
nam warretu palihdfeht, fazzija ar fipru balfi: »Zelkees stahwu uf tawahm kahjahm.« Un
winsch uslehze un ftaigaja. Kad taudis redseja, fo Pahwils bij darrjiss, tad tee fawas balfis
pazehle, fazzidami pa Likaoniffi: »Deewi zilwekeem irr palikkufchi lihdsi un pee mums nah-

fufchi femmè. « Un tee Barnabafu fauze par Jupiteri un Pahwilu par Merkurin, tapeh; ka wifchj ras runnatais bija. Bet Jupitera preefteris, kas bij' ahrâ preefchj pilsfehtas, atwedde wehrfchus un wainagus pee wahrteem un ar laudim gribbeja uppureht. Bet Pahwils un Barnabas, to dſirbedami, fawas drehbes faplehe un ſtarp laudim ſrehje, faukdani un fazzidami: »Wihri, kapeh; juhs rahdas leetas darrat? Mehs arri effam tahdi paſchi mirſtami zilweki, kâ juhs, un mehs jums tapeh; preezas-wahrdus paſluddinajam, lai juhs no ſcheem neleefchreem atgreefchatees pee to dſihru Deewu, kas debbeſi, femni, juheu un wiſſu, kas tur eefchâ, darrijis.« To runnadami tee ar mohkam laudis apluffinaja, ka tee winneem ne uppuretu. Bet tur Juhdi no Antiohias un Ikonias peggahje, taudis pahrunnadami, un Pahwilu ar abmineem mehtaja un no pilsfehtas wilke ahran, ſchliſdami, wiſch effoht nomitris. Bet kad mahzektu wiſſu wiſſapfahrt apſtahje, tad wiſch, uſzehlees, eegahje pilsfehtâ. Ohtrâ deenâ wiſch ar Barnabafu ſgahje uſ Derbi. Schai pilsfehtâ preezas-wahrdus paſluddinajufchi un dauds par mahzektu padarrijufchi, tee atpalkat greefahs uſ Iſtru, Ikoniu un Antiokiu, apſtiprinadami mahzektu dwehfeles un painahzidami, ka teem bij palikt eefchj tizzibas un ka mums zaur dauds behdam buhs eeet Deewa waſtibâ. Un tee winneem pa draudſchm wezzajus eezehle, ar gawefchanuu Deew luhgdami un tohs pawehledami tam Kungam, uſ ko tee bij tizzejufchi. No teijenes tee nozehlehs uſ Antiokiu (prohti: uſ Siharas wirs-pilsfehtu; jo ohtra pilsfehta, ko arri par Antiokiu fauze, bija Piſidias femmè eefchj Maſ' Ahſias), no kurrenes tee Deewa ſchehlaſtibai bij pawehleti, uſ to darbu, ko bija pabeigufchi. Kad tur bij atnahkufchi, tad wiſſi draudſi fafulzinaja, tai paſluddinadami, kahdas leetas Deews ar teem bij darrijis un ka wiſch paganeem tizzibas-durris bij atdarrijis.

Zſchetrapadſmita nodalka.

Apuſtuti pirmu reisi fanahk, par draudſes leetahm farunnatees.

Zitti no Juhdu femmes nahje, brahtus mahzidami: Ja juhs ne tohpat apgraiſiti peh; Mohſus bauſlibas, tad juhs ne warrat tilt peſtiti. Kad nu ne maſais trohſſnis zehlahs un Pahwilam un Barnabafam leela apjantafchana ar winneem bija, tad tee noſpreede, ka Pahwils un Barnabas un kahdi zitti no winneem, ſchahs jantafchanas deht, uſ Jeruſalemi pee apuſtuteem un wezzajeem eetu. (Schj bija trefcha reise, ka Pahwils nahje Jeruſalemè, pats par to rakſtidams Galatereem: 2trâ nodalkâ, 1mâ perſchâ. - Eas notikke, woi 50râ woi 52râ g. peh; Kr. hf. Tam paſcham gaddam beidsiht, wiſch ohtru reisi uſ zeltu dewahs, paganus atgreeft Maſ' Ahſiâ un Europâ (luhko 15râ nodalkâ). Schee, Jeruſalemè atnahkufchi, no draudſes, no apuſtuteem un wezzajeem tilke uſnemti un paſluddinaja, kahdas leetas Deews ar teem pee paganeem bij darrijis. Bet tur zitti no Warifeeru draudſes zehlahs, kas tizzigi bij palikkufchi, fazzidami: Peenahkâhs gan, wiſſus apgraiſiht un winneem pawehleht, lai Mohſus bauſlibu tur. Kad wiſſi par ſcho leetu dauds ko bij runnajufchi, tad Pehteris zehlahs, uſ teem fazzidams: »Wihri, brahti, juhs ſinnat, ka pagani zaur mannu mutti preezas-wahrdus irr dſirdejufchi un tizzejufchi. Un Deews winneem ſwehtu Garru irr dewis, itcin tâ kâ mums, ne kahdu ſtarpibu wis ne darridams ſtarp mums un winneem un wiſſu ſirdis ar tizzibu ſchliſtidams. Kad nu, ko juhs Deewu kahrdinajat, uſ mahzektu faklu juhgu likdami, ko ne muſſu tehwi, ne mehs ſpehjam neſt. Bet mehs, itcin kâ ar' wiſſi, zaur ta Kunga Jeſus Kriſtus ſchehlaſtibu tizzam muſſchigi tape iſglahbti.« Te wiſſa draudſe kluffu zeete un Barnabafam und Pahwilam uſklaufija, kad tee ſtahſtija, kahdas ſihmes un brhnumus Deews zaur winneem ſtarp paganeem bij darrijis. Peh; kad ſchee

fluffu palikke, Jehkabs atbildeja, fazzidams: »Wihri, brächti, klaufate manni! Sihmeans
 irr teizis, ka Deems jau piemak par to irr gahdajis, no paganeem laudis pee sawu wahrdu
 peeteemt. Un ar to praweefchu wahrdu faeet. Tapehz es spreeschu, ka ne buhs gruhti dar-
 irht teem, kas no paganeem pee Deewu atgreeschahs.« Tad apustuteem un wezzajeem ar
 wissu draudsi patikke, isfraudsitus wihrus lihds ar Pahwilu un Barnabasu us Antiokiu sub-
 tihst, zaur winnu rohkahm ta rakstidami: »Apustuti, wezzajeem un brächti, brächteem no paga-
 neem, kas irr Antiokiä, Sihriä un Kilikiä, preeku wehle. Kad mehs effam dsirdejuschy,
 ka zitti no mums, kurreem mehs to ne effam pawehlejuschy, irr isgahjuschy, juhs ar wahrdeem
 fajaukt, juhsu dwehseles darridami schaubigas, un fazzidami: ka jums buhs tikt apgraisiteem
 un bauflibu turreht, tad mehs, weenprachtigi kohpä nahkuschy, nospreedam, islaffitus wih-
 rus pee jums subthst, lihds ar Barnabasu un Pahwilu, faweem mishteem, zilwekeem, kas
 sawas dwehseles par muhsu Kunga Jesus Kristus wahrdu irr nodewuschy. Tad mehs
 Juhdasu un Sihlasu effam subthjuschy, kas to paschu arri ar wahrdeem pasfazzihs. Jo sweh-
 tam Garram un mums patikke, jums ne kahdu nastu wairs ne uslikt, bes ween scho waijad-
 figu lectu: Ka jums buhs fargatees no elkadeewu-uppureem, no affinim, no noschnaugta un
 no mauzibas; kad juhs no schahm leetahm fargafectees, tad juhs labbi darriseet. Dshwo-
 jeet weffeli.« Tad nu tee, atlaisti, us Antiokiu nahze, un draudsi sapulzinajuschy, grahmatu
 eedewe. Un schee, to lassijuschy, par to eepreezinaschanu preezajahs. 40.
 (Us preefschu wehl.)

D e e f m a.

Das Kungs irr tuwu teem, kam irr satreektas firdis, un palihds teem,
 kam irr sagrausts prahts. (Dahw. ds. 34, 19.)

Meld.: Ka pehz gahrda uhdens malta.

Nassummuschy un eeffsch behdahm Staigastizigi. Kad tahs behdu wehtras krahz,
 diwi mahzetti, Dohmadami ar firdsehdam Manni fargahst nahsdams nahz, Ja Tu man
 Us to draug' un meisteri, Bet pirms tee to par beedrineeku, Es neraugohs eenaidneeku.
 zerreja, Peeceet, ko tee aprauda, Un no winna Kad man firds irr noskummusi, Kungs,
 mishteem wahrdeem Sirds teem degg ar tad Tu tai eeraksti, Zik man Lawa mihlejusi,
 preekeem gahrdeem. Ka Lawe esmu ihsteni. Lai eeffsch Lewim

Tahdus behdu zekus bradda Ak! wehl da atrohdu Meeru zaur to tizzibu: Kas sehj
 scha firsniina, Gaismas ta mas ween atradda affaras pasaulé, Preekus sakrahs winna faule.
 Sawä behdu tumfiba, Weentulite allojahs, Zitteem arr', kas behdulischy Staiga pa-
 Un atstahra noraudahs, Bet kad Jesus tai pee saul's klajumä, Tä, ka teem, kas weentuli-
 stahjahs, Preeks us winnas zekkeem krahjahs. schy Lewi peesauz Faulschanä, Un kas mekle

Ak, zik reis' es arr' noprattis, Ka wusch weetiau, Kur israudahst firsniinu, Tu pee
 mannim klahumä, Peeceet, kad es to nemat stahjees preezinadams, Sawu gaismu dah-
 ris, Paschä behdu dsikkumä. Kad es faul winadams.

dams isfauzu: Kungs, woi Tu man atstahstu! Kad man deena jau pa gallam, Wakkars
 Tad to juhtu tuwu sewim, Sauzoht: meers steidsahs steigschanä, Tumshas azzis mallu
 lai irr ar tewim! mallahm Ne kur neredf glahbeja, Tad man

Draudsiusch, Tu, par wisseem draugeem, sahnis paleezi, Uswarreht man palihdsi, Un
 Zel pee mannis paleezi! Mihdehts, treekts, ka ustizzigs palizzis, Krohna zeenigs buhtu
 no nikneem fkaugeem, Pee Lew behgschuttizzis. 1.